

Darbs ar tekstu

Latvijas valsts

1918.gada 18.novembrī Latvijas Tautas Padomes sēdē tika pasludināts, ka Latvija ir patstāvīga, neatkarīga, demokrātiska republika. Pirmoreiz pēc 1939.gada Latvijas Republikas proklamēšanas diena tika atzīmēta 1988.gada 18.novembrī.

Augstākais Latvijas valsts apbalvojums ir Triju Zvaigžņu ordenis. Tas tika nodibināts 1924.gada 25.martā par piemiņu Latvijas Republikas tapšanai. Tā devīze- „Caur ērkšķiem pie zvaigznēm”.

Latvijas valsts neatkarības simbols ir Brīvības piemineklis. Tas atrodas Rīgas centrā. Tas tika uzcelts no 1931.līdz 1935.gadam par tautas saziēdotiem līdzekļiem. Pieminekli ir veidojis tēlnieks Kārlis Zāle.

Kopš 2004.gada Latvija ir Eiropas Savienības valsts. Latviešu valoda ir viena no Eiropas Savienības oficiālajām valodām.

Klausīšanās

Klausieties tekstu un ierakstiet trūkstošos vārdus!

1.

1918.gada.....novembrī Latvijas Tautas Padomes sēdē tika pasludināts, ka Latvija ir patstāvīga, neatkarīga, demokrātiska republika. Pirmoreiz pēc 1939.gada Latvijas Republikas proklamēšanas diena tika atzīmēta 19.....gada 18.novembrī.

Augstākais Latvijas valsts apbalvojums ir Triju Zvaigžņu ordenis. Tas nodibināts 1924.gada.....martā par piemiņu Latvijas Republikas tapšanai. Tā devīze- „Caur ērkšķiem pie zvaigznēm”.

Latvijas valsts neatkarības simbols ir Brīvības piemineklis. Tas atrodas Rīgas centrā. Tas tika uzcelts no 1931.līdz 1935.gadam par tautas saziēdotiem līdzekļiem. Pieminekli ir veidojis tēlnieks Kārlis Zāle.

Kopš.....gada Latvija ir Eiropas Savienības valsts. Latviešu valoda ir viena no Eiropas Savienības oficiālajām valodām.

Gramatiski vingrinājumi

Izrakstiet šo darbības vārdu ciešamās kārtas formas no teksta!

pasludināja –

atzīmēja –

nodibināja -

uzcēla –

Iesaistiet izrakstītās darbības vārda formas paša izdomātos teikumos!

.....
.....
.....
.....

Papildiniet vārdu savienojumus!

1. (pirmais) janvāris – pirmajā janvārī

10. (desmitais) februāris –.....februārī

3. (.....) marts - ..... martā

11. (vienpadsmitais) aprīlis - .....

8. (.....) ..... - .....

24. (divdesmit ceturtais) ..... – divdesmit ..... jūnijā

6. (.....) jūlijs - .....

25. (.....) augusts - .....

.....

1. (.....) ..... – pirmajā septembrī.

13 (.....) oktobris - ..... oktobrī

18. (.....)novembris – astoņpadsmitajā .....

31. (trīsdesmit .....) ..... - .....

.....

Runāšana

Paprasiet sarunu biedram un pats atbildiet uz viņa jautājumiem!

Kad ir tava dzimšanas diena?

Kad svin Ziemassvētkus?

Kad svin Jauno gadu?

Kad svin pirmo skolas dienu?

Kad svin Līgo vakaru?

Kad svin Latvijas dzimšanas dienu?

Pastāstiet, kurus svētkus svin tavā ģimenē! Izmantojiet vārdus un vārdu savienojumus!

Ko svin?

Jauno gadu

Ziemassvētkus

Dzimšanas dienu/-as

Vārda dienu/-as

Jāņus

Kāzu gadadienu/-as

Lieldienas

Valsts svētkus

Ģimenes svētkus

Rakstīšana

Uzrakstiet, kurus svētkus jūs svinat ģimenē!

Mūsu ģimenē svin

.....

Uzrakstiet, kuri svētki jums ir vismīļākie svētki!

Mani vismīļākie svētki ir

.....

Saeima

Latvijas Republikas Saeimu veido 100 deputāti. Deputātus ievēl uz četriem gadiem. Par deputātu var kļūt no 21 gada vecuma. Tiesības vēlē Saeimu ir Latvijas Republikas pilsoņiem no 18gadiem.

Vēlēšanas ir vienlīdzīgas. Katram vēlētajam ir viena balss, un katra balss ir vienlīdz svarīga. Likumdošanas tiesības pieder Saeimai un tautai.

Viens no Saeimas uzdevumiem ir Valsts prezidenta vēlēšanas. Lai prezidentu ievēlētu, vajag 51 balsi. Valsts prezidentu Saeima ievēl uz četriem gadiem. Prezidentu var ievēlēt arī atkārtoti. Ilgāk par astoņiem gadiem prezidents šo amatu ieņemt nevar.

Saeima apstiprina Ministru prezidenta un ministru kandidatūras. Saeima izsaka uzticību šīm personām. Saeima var arī izteikt neuzticību Ministru prezidentam vai kādam ministram.

Klausīšanās

Latvijas Republikas Saeimu veido 100..... Deputātus
..... uz četriem gadiem. Par deputātu var kļūt no 21 gada vecuma.
Tiesības .....Saeimu ir Latvijas Republikas pilsoņiem no 18gadiem.
.....ir vienlīdzīgas. Katram .....ir viena
balss, un katra balss ir vienlīdz svarīga. Likumdošanas .....pieder
Saeimai un tautai.

Viens no Saeimas uzdevumiem ir Valsts prezidenta..... Lai
prezidentu....., vajag 51 balsi. Valsts prezidentu Saeima ievēl uz
četriem gadiem. Prezidentu var ievēlēt arī atkārtoti. Ilgāk par astoņiem gadiem
prezidents šo amatu ieņemt nevar.

Saeima apstiprina Ministru prezidenta un ministru kandidatūras. Saeima
..... uzticību šīm personām. Saeima var arī
..... neuzticību Ministru prezidentam vai kādam ministram.

Lasīšana

Atbildiet uz jautājumiem!

Cik cilvēku veido Saeimu?

Uz cik gadiem ievēl Saeimu?

No cik gadiem var vēlēties Saeimu?

No cik gadiem ievēl Saeimā?

Kas ievēl prezidentu?

Cik balsis ir nepieciešamas, lai ievēlētu prezidentu?

Uz cik gadiem ievēl prezidentu?

Kas apstiprina ministru prezidenta un ministru kandidatūras?

Lasiet tekstu un ierakstiet skaitļa vārdus ar cipariem!

Latvijas Republikas Saeimu veido simts (.....) deputāti. Deputātus ievēl uz četriem (.....) gadiem. Par deputātu var kļūt no divdesmit viena (.....) gada vecuma. Tiesības vēlēties Saeimu ir Latvijas Republikas pilsoņiem no astoņpadsmit (.....) gadiem.

Vēlēšanas ir vienlīdzīgas. Katram vēlētajam ir viena (.....) balss, un katra balss ir vienlīdz svarīga. Likumdošanas tiesības pieder Saeimai un tautai.

Viens no Saeimas uzdevumiem ir Valsts prezidenta vēlēšanas. Lai prezidentu ievēlētu, vajag piecdesmit vienu (.....) 51 balsi. Valsts prezidentu Saeima ievēl uz četriem (.....) gadiem. Prezidentu var ievēlēt arī atkārtoti. Ilgāk par astoņiem (.....) gadiem prezidents šo amatu ieņemt nevar.

Lasiet tekstu un pārveidojiet darbības vārdus atbilstīgā locījumā!

Saeima (.....) *apstiprināt* Ministru prezidenta un ministru kandidatūras. Saeima izsaka uzticību šīm personām. Saeima var arī izteikt neuzticību Ministru prezidentam vai kādam ministram.

Latvijas Republikas Saeimu (.....) *veidot* 100 deputāti. Deputātus (.....) *ievēlēt* uz četriem gadiem. Par deputātu var kļūt no 21 gada vecuma. Tiesības vēlēties Saeimu ir Latvijas Republikas pilsoņiem no 18gadiem.

Vēlēšanas ir vienlīdzīgas. Katram vēlētajam ir viena balss, un katra balss ir vienlīdz svarīga. Likumdošanas tiesības (.....) *piederēt* Saeimai un tautai.

Viens no Saeimas uzdevumiem ir Valsts prezidenta vēlēšanas. Lai prezidentu ievēlētu, vajag 51 balsi. Valsts prezidentu Saeima ievēl uz četriem gadiem. Prezidentu var ievēlēt arī atkārtoti. Ilgāk par astoņiem gadiem prezidents šo amatu ieņemt nevar.

Saeima (.....) *apstiprināt* Ministru prezidenta un ministru kandidatūras. Saeima izsaka uzticību šīm personām. Saeima var arī izteikt neuzticību Ministru prezidentam vai kādam ministram.

Gramatiski vingrinājumi

Darīniet gan tiešos, gan atgriezeniskos darbības vārdus ar priedēkļiem iz-, pa-, no-, uz-, pār-, pie-, at-! Iesaistiet izveidotos vārdus teikumos un skaidrojiet šo vārdu nozīmes!

Ievietojiet saturam atbilstošu vārdu!

vēlēšanās, vēlēšanās, vēlēšanām vēlēšanas, vēlēšanos, vēlēšanās, vēlēšanu, , vēlēšanas

Man ir ..... doties ceļojumā.

Pēc nedēļas notiks vietējo pašvaldību .....

Šajās ..... uzvarēja partija „Domubiedri”.

Vai tu izpildīsi manu.....?

Man pašlaik nav nevienas.....

.....biļeteni bija derīgi.

Valdes locekļu .....bija jānotiek jau vakar.

..... apmeklēja starptautiskie novērotāji.

Runāšana

Atbildiet uz jautājumiem!

Vai jūs esat piedalījušies vēlēšanās?

Kur jūs esat vēlējis?

Cik reizes jūs esat vēlējis?

Kāpēc jūs ejat/neejat uz vēlēšanām?

Paprasiet savam sarunu biedram,

kāda ir viņa karstākā vēlēšanās;

ko viņš ir vēlējis bērībā;

kuras viņa vēlēšanās ir papildījušās!

Rakstīšana

Uzrakstiet, ko vēlētos cilvēks, kurš

- **nav izgulējies,**
- **ilgi nav bijis atvaļinājumā,**

Piemērs

Cilvēks, kurš ilgi nav gulējis, vēlētos izgulēties/gulēt.

Baltijas jūra

Baltijas jūra ir tikpat sena, cik Latvijas zeme. Jūra un tās krasti ir mainīgi. Tikai pirms kādiem 3000 gadiem Baltijas jūra un Rīgas līcis kļuva apmēram tādi, kādi tie ir mūsdienās. Latvijas jūrmala pārsvarā ir lēzena un smilšaina. Smiltis ir baltas un smalkas, liedags plašs. Jūras krastā aug priedes.

Tāpēc Latvijas pludmales ir tik iecienītas atpūtas vietas. Rīgas līča pludmalē vasarās ir atpūtnieki no daudzām zemēm.

Baltijas jūru sauc par Dzintarjūru. Agrāk jūras krastā varēja atrast dzintaru. No tā jau no seniem laikiem cilvēki darināja dažādas rotaslietas. Tagad dzintaru iegūst no zemes, kuru kādreiz klājis ūdens. Diezgan daudz dzintara ir Kaļiņingradas apkaimē.

Ilgus gadus Baltijas jūra ir devusi iztiku piekrastes zvejniekiem. Latvijas zvejnieki turpina senās tradīcijas.

Baltijas jūra ir arī svarīgs tirdzniecības ceļš.

Klausīšanās

Baltijas jūra ir tikpat....., cik Latvijas zeme. Jūra un tās krasti ir..... Tikai pirms kādiem 3000 gadiem Baltijas jūra un Rīgas līcis kļuva apmēram tādi, kādi tie ir mūsdienās. Latvijas jūrmala pārsvarā ir .....un..... Smiltis ir ..... un ....., liedags..... Jūras krastā aug priedes.

Lasišana

Lasiet tekstu un izceltos vārdus pasakiet citādi!

Baltijas jūra ir tikpat **senā**, cik Latvijas zeme. Jūra un tās krasti ir mainīgi. Tikai pirms kādiem 3000 gadiem Baltijas jūra un Rīgas līcis kļuva apmēram tādi, kādi tie ir **mūsdienās**. Latvijas jūrmala **pārsvarā** ir lēzena un smilšaina. Smiltis ir baltas un smalkas, liedags plašs. Jūras krastā aug priedes.

Tāpēc Latvijas pludmales ir tik **ieciņītas** atpūtas vietas. Rīgas līča pludmalē vasarās ir atpūtnieki no daudzām zemēm.

Baltijas jūru sauc par Dzintarjūru. **Agrāk** jūras krastā varēja atrast dzintaru. No tā jau no seniem laikiem cilvēki **darināja** dažādas rotaslietas. Tagad dzintaru iegūst no zemes, kuru kādreiz klāja ūdens. Diezgan daudz dzintara ir Kaļiņingradas **apkaimē**.

Ilgus gadus Baltijas jūra ir devusi iztiku piekrastes zvejniekiem. Latvijas zvejnieki turpina senās tradīcijas.

Baltijas jūra ir arī **svarīgs** tirdzniecības ceļš.

Gramatiski uzdevumi

Iesaistiet dotos vārdu savienojumus teikumos!

Pirms desmit gadiem

Pirms pieciem gadiem

Pirms gada

Pirms divdesmit gadiem

Pierakstiet dotajiem vārdiem īpašības vārdus un veidojiet no vārdu savienojumiem teikumus!

..... zeme

..... jūra

..... krasts

..... priedes

..... zvejnieks

..... ūdens

Runāšana

Pastāstiet par savu dzimto vietu!

Sarunājieties ar savu sarunas biedru par vietu, kurā tu gribētu nokļūt!

Pastāstiet par kādu ģimenes ceļojuma fotogrāfiju!

Rakstīšana

Uzrakstiet vēstuli draugam no vietas, kurā jūs atpūšaties! Raksturojiet,

- kāda šī vieta izskatās,
- kādi ir apskates objekti,
- kāpēc ir vērts uz turieni aizbraukt!

Latvijas daba/Slīteres rezervāts

Jau pašos pirmajos Latvijas pastāvēšanas gados radās doma izveidot aizsargājamu dabas teritoriju Slīterē. Tā 1921.gadā tika nošķirti 1100 hektāri un tajos pārtraukta saimnieciskā darbība.

Tagad mums ir saglabājušies tādi meži, ar kuriem varētu lepoties ikviens Eiropas valsts. Slīteres rezervātā ir visi Latvijas mežu veidi, tāpēc to var dēvēt pat par mežu muzeju.

Tā kā rezervātā ir arī Baltijas jūras piekrastes teritorijas, tad te var veikt ģeoloģiskus pētījumus un iepazīt Baltijas jūras pagātņi.

Izcila dabas parādība Slīteres rezervātā ir putnu pulcēšanās Kolkas ragā pavasara migrācijas laikā. Te var redzēt klijānus, vanagus, ērgļus, pīles, zosis, kaijas un daudz citu putnu. Migrācijas laikā kopā pulcējas tūkstošiem putnu.

Rezervātā ir ļoti bagāta un īpatnēja augu valsts. Unikāla vieta ir Zilokalnu krauja. Te var sastapt vairākas aizsargājamo augu sugas.

Slīteres rezervāts saglabā Latvijas dabas savdabību nākamajām paaudzēm.

Klausīšanās

I

Jau .....pirmajos Latvijas pastāvēšanas gados radās doma izveidot aizsargājamu dabas teritoriju Slīterē. Tā 1921.gadā tika nošķirti 1100 hektāri un ..... pārtraukta saimnieciskā darbība.

Tagad .....ir saglabājušies .....meži, ar .....varētu lepoties .....Eiropas valsts. Slīteres rezervātā ir .....Latvijas mežu veidi, tāpēc .....var dēvēt pat par mežu muzeju.

II

Tā kā rezervātā ir arī Baltijas jūras piekrastes teritorijas, tad te var .....ģeoloģiskus pētījumus un .....Baltijas jūras pagātņi.

Izcila dabas parādība Slīteres rezervātā ir putnu pulcēšanās Kolkas ragā pavasara migrācijas laikā. Te var .....klijānus, vanagus, ērgļus, pīles, zosis, kaijas un daudz citu putnu .Migrācijas laikā kopā pulcējas tūkstošiem putnu.

Rezervātā ir ļoti bagāta un īpatnēja augu valsts. Unikāla vieta ir Zilokalnu krauja. Te var .....vairākas aizsargājamo augu sugas.

Slīteres rezervāts saglabā Latvijas dabas savdabību nākamajām paaudzēm.

Lasīšana

Savienojiet atbilstīgās teikuma daļas!

Izcila dabas parādība Slīteres rezervātā	kopā pulcējas tūkstošiem putnu.
Migrācijas laikā kopā	radās doma izveidot aizsargājamo dabas teritoriju Slīterē.
Slīteres rezervāts saglabā	ļoti bagāta un īpatnēja augu valsts.
Rezervātā ir	tad te var veikt ģeoloģiskus pētījumus un iepazīt Baltijas jūras pagātņi.
Jau pašos pirmajos Latvijas pastāvēšanas gados	ir putnu pulcēšanās Kolkas ragā pavasara migrācijas laikā.
Tā kā rezervātā ir arī Baltijas jūras piekrastes teritorijas,	Latvijas dabas savdabību nākamajām paaudzēm.

Gramatika

Uzrakstiet nenoteiksmes formas!

veica –

iepazīna –

redzēja –

sastapa –

pulcējas –

ir –

saglabā -

Nosvītrojiet vārdus, kuri nav vietniekvārdi!

Rīt, man, tagad, seši, tu, viņš, mums, lapa, gulta, kāds, ikviens

Runāšana

Pastāstiet par kādu dabas objektu Latvijā!

Uzdodiet vien otram jautājumus un atbildiet uz tiem!

Vai jums patīk atpūsties pie dabas?

Pie kādiem dabas objektiem jūs esat bijis Latvijā?

Rakstīšana

Raksturojiet kādu dabas objektu:

kur tas atrodas,

kā tas radies,

kāds tas izskatās,

ko tajā dara!

Eiropas diena

Jaunās Eiropas pirmsākums ir 1950.gada 9.maijs. Toreizējais Francijas ārlietu ministrs nāca klajā ar domu par Eiropas apvienību. Eiropas Savienība izveidojās 1951.gadā, kad Parīzē sešas Eiropas valstis – Beļģija, Francija, Itālija, Luksemburga, Vācija, Nīderlande parakstīja pirmo ekonomiskās sadarbības līgumu. Eiropas sadarbības mērķis bija veicināt saimniecisko augšupeju un augstāku dzīves līmeni.

Eiropas Savienība vēlējās stiprināt mieru un brīvību, kā arī sekmēt tautu vienotību.

Pašlaik Eiropas Savienībā ir 27 dalībvalstis. Kopš 1985.gada Eiropas Savienības dalībvalstis lielākajās pilsētās 9.maijā par godu Eiropas dienai organizē dažādus pasākumus- ielu gājienus, festivālus, mākslas izstādes, sacensības u.tml.

Šo svētku mērķis ir popularizēt vienotas Eiropas ideju. Arī Latvijai kā Eiropas Savienības valstij šīs dienas atzīmēšana ir nozīmīga.

Šogad Eiropas dienā Rīgā bija krāšņi dārza svētki.

Klausīšanās

Atbildiet uz jautājumiem!

Kad nodibināja Eiropas Savienību?

Cik dalībvalstu pašreiz ir ES?

Ko atzīmējam 9. maijā?

Klausieties un ierakstiet atbilstošu darbības vārdu!

Jaunās Eiropas pirmsākums ir 1950.gada 9.maijs. Toreizējais Francijas ārlietu ministrs nāca klajā ar domu par Eiropas apvienību. Eiropas Savienība .....1951.gadā, kad Parīzē sešas Eiropas valstis – Beļģija, Francija, Itālija, Luksemburga, Vācija, Nīderlande ..... pirmo ekonomiskās sadarbības līgumu. Eiropas sadarbības mērķis bija veicināt saimniecisko augšupeju un augstāku dzīves līmeni.

Eiropas Savienība .....stiprināt mieru un brīvību, kā arī sekmēt tautu vienotību.

Pašlaik Eiropas Savienībā ir 27 dalībvalstis. Kopš 1985.gada Eiropas Savienības dalībvalstis lielākajās pilsētās 9.maijā par godu Eiropas dienai .....dažādus pasākumus- ielu gājienus, festivālus, mākslas izstādes, sacensības u.tml.

Šo svētku mērķis ir popularizēt vienotas Eiropas ideju. Arī Latvijai kā Eiropas Savienības valstij šīs dienas atzīmēšana ir nozīmīga.

Šogad Eiropas dienā Rīgā bija krāšņi dārza svētki.

Lasīšana

Sakārtojiet tekstu loģiskā secībā!

Eiropas sadarbības mērķis bija veicināt saimniecisko augšupeju un augstāku dzīves līmeni.

Eiropas Savienība izveidojās 1951.gadā, kad Parīzē sešas Eiropas valstis – Beļģija, Francija, Itālija, Luksemburga, Vācija, Nīderlande parakstīja pirmo ekonomiskās sadarbības līgumu.

Toreizējais Francijas ārlietu ministrs nāca klajā ar domu par Eiropas apvienību.

Eiropas Savienība vēlējās stiprināt mieru un brīvību, kā arī sekmēt tautu vienotību.

Jaunās Eiropas pirmsākums ir 1950.gada 9.maijs.

Gramatika

Turpiniet vārdu rindas!

ar -ība

sacensība,

.....

.....

ar –ums

lūgums,

.....

.....

Darīniet vārdus ar -ība!

apvien-oties –

sadarb-oties –

sacens-ties –

Runāšana

Pastāstiet, kas jādara pirms dārza svētkiem!

Iejūties situācijā dārza svētkos! Pārdomājiet un iestudējiet dialogu, kas varētu risināties dārza svētkos!

Rakstīšana

Uzrakstiet īsu stāstījumu par dārza svētkiem, kas tikai vēl notiks!